

PAVORO ITSIRINKAIGAKENERIRA TESARONIKAKUNIRIRA

Ikamantaigakerira kametikya inake

1 ¹¿Aiñoegivi viroegi kematsaigatsirira timaigatsirira kara Tesaronikaku kametikyarika pinaigake? Narori aiñoa aka kametikya nonake. Maika notentakari Surivano intiri Timoteo nontsirinkaigakempira maganiro viroegi kematsaigatsirira Tasorintsi intiri Atinkami Jesokirishito. Noniaventaigakempi inkavintaavageigakempira intimakagaigakempira kameti ganiri tatoita povankinaventumaigaa.

**Ikematsatasanoigakero Niagantsi
Kametiri timaigatsirira Tesaronikaku**

²Omirinka noniaigirira Tasorintsi nokantaigakeri noshinevageigaka noneaigakempira pikematsatanovageiganakerira Atinkami Jesokirishito.

³Aikiro omirinka nosureigakaro pipirini-ventavageiganakerora magatiro ikogagetirira irirori. Pikantakani pantavagetagantsiiganakeneri, pitasanoigakaritari. Aikiro patsipereakovageiganaka magatiro, pogiaigakeritari impigaatera impogini.

⁴Napigematsaegine, nogoigake itasanoigakempi Tasorintsi, aikiro ikogakagaigakempi pinkematsatasanoigakerira. ⁵Antari nokenkitsatimoigakempira nokamantaigakempira tyara ikanta Tasorintsi yogavisaakotantira tera noniaigempi kogapage, intitari

gaveakagaigakena Isure Tasorintsi. Aikiro nogotasanoigake oga Niagantsi nokenkitsatimoigakempirira onti Arisanorira. Viroegi pineasanoigakena tyara nokantaigaka notimimoigutimpira. Nokañotantaigakarorira maika onti kameti pogotasanoigakeniri. ⁶Impo pineaigakenara pimaiganaka viroegi pikañoiganakena naroege, aikiro pikañoiganakari Atinkami. Patsipereavageigavetakaty kantankicha pishineventaigakaro nokenkitsatimoigakempirira, intitari gishineagakempi Isure Tasorintsi. ⁷Nerotyo irore ikemakoigakempira maganiro kematsaigatsirira Maseroniakunirira intiegiri aikiro Akayakunirira ikañoiganakempi viroegi. ⁸Kantankicha tera patiro onkemakotenkani Niagantsi Kametiri Maseroniaku ontiri Akayaku, okemakotavunkanityo aikiro parikotipageku, apagiteakovageitanakatari. Aikiro ikemakoigakempi maganiro pikematsatasanoigakerira Tasorintsi, nerotyo tenige onkogakotaenkani nonkenkitsatakoigakempira naroege, ⁹ikenkitsatakoigakempitari maganiro iniakoigakempira tyara pikantaigaka pishineventaigakarora nokenkitsatimoigakempirira karanki noaigakitira noneaigakitimpira ovashi pokageiganakeri pipegagavetarira pitasorintsite kogapage irirokya pikematsatanovageiganake Tasorintsisanorira terira ineero igamane. ¹⁰Aikiro ikaman-

takoigakempi ikantaigakera kantakani pogiaigavakerira impigaatera Jeso Itomi Tasorintsi yoganiairira, irirotari gavisaa-koigakairira ganiri ikisashiigajai Tasorintsi impogini.

**Tyara ikantaka Pavoro
inakera Tesaronikaku**

2¹Maika, napigematsaegine, pogoigake karanki noaigakitira noneaigakitimpira tera ario noaigute kogapage. ²Aikiro pogoigake antari nakyara gonketankicha Piripoku natsipereavageigaketyo kara ikisakisai-gakenara Piripokunirira, kantankicha impo nopokaigake viroegiku ishintsitagaigakena Tasorintsi nokenkitsatimoiga-paakempira nokamantaigakempira tyara ikanta Tasorintsi yogavisaakotan-tira. Itimaigavetakatyo tovaini kisaiga-kenarira, kantankicha naroege teratyto nontsarogaige. ³Onti nokenkitsatagan-tsivageigakero Niagantsisanorira, tera nogagumaigero. Tera nosureigemparo tatampa nagantaigakemparo naroege, aikiro tera namatavitantaige. ⁴Ikogaka-gaigakenatari Tasorintsi nonkenkitsata-kovageigakerira nokamantaigakerira maganiro tyara ikanta yogavisaakotan-tira. Ario nokañoigiro maika nokenki-tsavageigira. Tera iriro nonkogaige nogishineaigakerira matsigenka, intitari nokogaigake nogishineaigakerira Tasorintsi neasanoigajairira aroegi tyarikara akantaiga asureegiku. ⁵Pogoi-gaketari viroegi tera ario noniaigempi nonkogaigakera nogishineaigakempira, aikiro tera tatoita nontamampegaigana-kempa pimpunaigakenaniri koriki, ineaketari Tasorintsi onti arisano nokantaigakempi. ⁶Naroege tera nonkogumaige pinkañoitagaigakenara kañomataka nantieginirikatyo pitinkamiegi, viroegirika intiegirika pashini. ⁷Nagaveaigavetakatyo nomperaigakem-

pira, nantiegitari iritigankaneegi Kirishito, kantankicha tera ario nonkañoigempa maika, ontityo tsikyani-sano noneginteiganakempi nokañoitagai-ganakempi ananekiegi ogimonkaigirira iriniro. ⁸Pairotyto notasanovageiga-kempi, nerotyto tera patiro nonkogaige nonkamantaigakempira tyara ikanta Tasorintsi yogavisaakotanira, kañotari nonkamaventaigempira nonkamaventaigakempityo.

⁹Napigematsaegine, aiñororokari pisureigaro tyara nokantaigaka naroege nantavageigakera noshigopiventavageigakerora noseka ganiri natsipereakagumaigimpi viroegi pimpaigakenarora kogapage ompote nonkenkitsatimovageigakempira. Ario nokañoigakero maika nantavageigakera kutagiteriku ontiri aikiro tsitenigetiku. ¹⁰Viroegi pineaigakena, aikiro Tasorintsi ineaigakena nonegintevageigakera tera nonkañoavagetumaigempa. Aikiro notsatagasanoigakero magatiro ikantagetirira Tasorintsi kameti ineaigakenaniri maganiro tera tatakona novetsikumaige terira onkametite.

¹¹Aikiro pikemaigakena noshintsitagai-gakempira nokantaigakempira atanatsira pinkematsatasanoiganakerira Tasorintsi, ontiri aikiro nogishineaigakempira nokañoitagaigakempi vintieginirikatyo notomiegi. ¹²Nogotagasanoigakempi nokantaigakempira tyara pinkantaiganakempa pinegintevageigakempa kameti irishineventaigakempiniri Tasorintsi. Irirotari kogakagaigakempi okyara pintentaigakemparira impogini imepegakempara Igoveenkariegite maganiro pinkañoigakemparira irirori ikoveenkatira. ¹³Omirinka nokantaigakeri noshinevageigaka, noneaigaketari nokenkitsatimoigakempirora Iriniane pikemisantaigavakero pikematsaigavakero, pineaigaketari inti

shintaro Tasorintsi, tera iriro shintai-gemparone matsigenka. Irorotari Iriniane shintsitagaigakempirira viroegi kematsaigatsirira.

¹⁴Napigematsaegine, antari karanki ikisashivageiganakempira pitovaire yatsipereakagaigakempira onti pikañoi-gakari kematsaigiririra Jesokirishito timageigatsirira Joreaku patoventagei-garirira Tasorintsi. Ariotari ikañoi-gakari iriroegi aikiro yatsipereakagaigakarira irapijorioegitene terira inkematsaige.

¹⁵Iriroegitari jorioegi gakagantaigakeririra Atinkami Jeso ikañotagaigakarira yogaigakerira pairani kamantantaigatsirira. Kañotari naroege ikisaigakena yatsipereakagaigakena, pairotari ikisantaigake neroty Tasorintsi teratyo irishineventumaigempari choeni. ¹⁶Pine maika nogotagaigakerira terira iriroegi jorioegi kameti irogavisaakoigakenkani-niri iriroegi aikiro, teratyo inkogaige, ontityo yonaventaigavetavakena. Antari ikañoi-gakara maika ariompatyo ikañovagetasanoiganakari maika ovashi ikisashitasanoigakari Tasorintsi.

Ikogavetaka Pavoro ineigaaterimera Tesaronikakunirira

¹⁷Napigematsaegine, karanki nokaiganakempira kara Tesaronikaku teratyo noneaigavetaempi, kantankicha aiñoty nosuretakoigimpi, tera nomagisantai-gempi, omirinkatari nokogaigavetaka noneaigaatempimera. ¹⁸Irorotanaketyo nompokaigakemera, narosanoty kogasanotankitsi nompokakera, kantankicha tera nagaveaige, intitari kañotankicha Satanashi yonaventaigakenara. ¹⁹Kantankicha maika nokogake nonkantaigakempira tata nogiasanoigake naroege. Ontityo nogiasanoigake impigaatera Atinkami Jesokirishito, impogini nontentaigakempira nonkantaigakerira: “Neri yogaegi nokematsa-

gaigakerira.” ¿Tyani gishineaigakenane? ¿Tyani noshineventasanoigakempa impogini? Vintiegityo noshineventaigakempa. ²⁰Arisanoniroro vintiegi gishineasanoigakenanerira, aikiro vintiegi noshineventasanoigakempa.

3 ¹Impogini nokogasanotaketari nonkemakoigakempira, tera nagavee nantsipereakotaempira, irorotari noneantakarira kametitake panivani nonae naro Atenaku ²kameti nontigankakeriniri Timoteo ineagakitempira. Irirori intitari apigematsaegine notentashiigarira nokenkitsatakovageigirira Kirishito tyara ikanta yogavisaa-kotantira. Noneaigake iragaveake irogotagasanoigakempira, aikiro ishintsitagaigakempira ³ganiri tyani pakuanakero ikematsatasannotirira ineakera yatsipereakagavagetunkanira, pogoigaketari ikantake Tasorintsi antsipereaventaigakerira Kirishito.

⁴Antari notimimoigutimpira nokantaigakitimpi nokanti: “Impogini antsipereavageigake.” Maikari maika mataka pineaigakero viroegi atsipereanunkanira. ⁵Impogini nokogasanotaketari nonkemakoigakempira notigankantakaririra Timoteo ineagakitempira aiñokyarikara pikematsatasanoigiri Kirishito. Ontitari nosuretaka nokantake: “Impa ariorakari yamatavinaigairi kamagarini. Irovento ontirorokari nokenkitsatimoigakeri kogapage.”

⁶Maika pigaa Timoteo ineagakitimpira ikamantaigapaakena ariompatyo pikematsatasanoiganakari, aikiro pitasanotantaiganaka. Ikamantaigakena pisuretakoigakenara pikogasanogakera pineaigaenara pikañoi-gakenara naroege nokogasanogakera noneaigaatempira. ⁷Natsipereavageigake posante, aikiro yatsipereakagavageiganakena pashini matsigenkaegi, kantankicha pogishineasanovageigakena nokemakoigakempira

ariompara pikematsatasanovageiganakeriri Atinkami Kirishito. ⁸Arisanotyo noshinevageigaa nokemakoigakempitari pikantakanira pikematsatasanovageiganakeri tera pampakuaigumataeri.

⁹Nerotyo naroege noniaigirira Tasorintsi nokantaigakeri noshineventavageigakaritoyo kara, pairotari yogishineasanovageiganakena noneaigakempira pikematsasanoiganakerira, aikiro viroegi pogishineasanoiganakenara. ¹⁰Omirinkatyo kutagiteriku ontiri tsitenigetiku noniaigakeri Tasorintsi nokantaigakerira nokogaigakera noneaigakitempira nogotagasanoigutempira tekyarira pogotasanoigero. ¹¹Nokogaigake iragamaakoigakenara Apa Tasorintsi intiri Atinkami Jesokirishito nagaveaigakeniri nompokaigakitera noneaigakitempira. ¹²Aikiro nokogaigake iragaveakagaigakempira ariompaniri pintavakagasanoiganakempari, aikiro ariompaniri pintasanoiganakempiriri maganiro matsigenkaegi pinkañoiganakenara naronotasanoigempira viroegi. ¹³Ario pinkañoigake maika kameti ishintsitagaigakempiniri Tasorintsi pisurekuganiri povetsikaigai terira onkametite onti pinegintetasanovageiganakempa. Impogini impigaatera Atinkami Jeso intentaigakempirira maganiro kematsaigiririra ineiaigakempi Apa Tasorintsi negintevageigakavi.

**Tyara inkantakenkani
irogishineakenkanira Tasorintsi**

4 ¹Napigematsaegine, karanki nogotagaigakempi tyara pinkantagakempa pinegintevageigakempara kameti irishineigakempiniri Tasorintsi, impo pikematsasanoiganakena nokantaigakempirira. Maika nonkantutaigaempityo aikiro ariompara pinkañoiganakempari maika, intitari kantankitsi Atinkami Jeso. ²Viroegi

pogoigaketari onti nogotagaigakempi magatiro ikantaigakenarira, ³ikogaketari Tasorintsi pinegintetasanovageigakempara pimpiriniventaigakerora ikogagetirira irirori. Gara piatashiigiro tsinane terira iroro pashi pitsinanetsite. Ario onkañoigake tsinaneegi gara oneaigi pashini surari terira iriro ashiegi ojimeegi. ⁴Yogari surariegi nokogake irogoigakera kametitake iragaigakera tsinane, kantankicha negintekyara irogaigakero iragaigakerora. ⁵Gara ikañoigari yogaegi terira inkematsaigeri Tasorintsi opegakogeigirira igogene inoshikantageigarorira tsinaneegi kogapage. ⁶Aikiro tera nonkoge oneakotantavagetenkanira tsinane. Nokantaigavetakempityo karanki, kantankicha maika nonkantutaigaempityo aikiro, inkisashivageigakemparityo Atinkami maganiro kañoigakerorira maika, ⁷teranika iroro irogavisaakoviigae Tasorintsi kameti atanatsira avetsikaengege posantepage terira onkametite. Ontitari yogavisaakoviigakai anegintevageigakempara ampiriniventaigakerora ikogagetirira irirori.

⁸Nonkantantaigakempirira tyanirika yoga terira inkogaige inkematsaigerora oka nogotagaigakempirira tera naroege impugatsaigempa, intityo ipugatsaigaka Tasorintsi tigankakeririra Isure intimasurentaigakaera. ⁹Nogotake Tasorintsi yogotagaigakempi pintavakagaiganakempara. Irorotari maika gara notsirinkaigimpi nonkantaigaempira aikiro. ¹⁰Ariotari pikañoigakari maika pitasanoigirira maganiro papigematsaegine timageigatsirira Maseroniaku, kantankicha nokogake ariompa pintasanovageiganakempiriri. ¹¹Kametikyara pintimaigake. Intagati pimpiriniventaigake pashipageegi pantane, gara onti pipampakotantavageigi. Tsikyatatyo pantimovageigakempa viroegi gara

poveraantavageigi, onti pinkañoiga-kempa nokantaigakempira ¹²kameti ganiri isamatsanaigimpi pashini terira inkematsaige, aikiro kameti ontimageta-keniri tatapagerika oita pikogakogeigakarira.

**Tyara onkantanakempa impogini
impigaatera Atinkami**

¹³Maika nokogaigake pogoigakera tyara inkantaiganakempa impogini apigematsaegine kamageigankitsirira kameti ganiri pikenkisureavageiga pinkañoigakemparira terira inkematsaige, teranika irogoige anianaenkannira. ¹⁴Aroegi agoigaketari ikamavetaka Jeso impo yanianai. Aikiro agoigake ario inkañotagaigakempari Tasorintsi iroganiaigaerira maganiro kamageigankitsirira kematsaigiririra Jeso kameti intentaigakempariniri impogini impigaatera. ¹⁵Yogotagaigakenatari Atinkami nogotantaigakarira aroegi tekyarira ankamaige impigaatera irirori gara aketyo ivaigiri kamageigankitsirira. ¹⁶Oketyotari inkaemake Atinkami irapatoitaigakerira isaankariite, impo irimatakempa yoga isaankariite pairorira yavisavagetake inkaemakera irirori ontiri aikiro ontivotakenkani itivore Tasorintsi, impo iraguitapaake Atinkami ovashi intinajaiganae kematsaigatsirira kamageigavetankicharira iraniaiganaera. ¹⁷Impogini aroegi tekyarira ankamaige antentaiganakempari iriroegi kamageigavetankicharira aigakera menkoriku antonkivoaigavakemparira Atinkami enoku, impo ovashi ankantakani antsipatasanoigakempari irirori. ¹⁸Irorotari nonkantantaigakempirira maika pisureigakemparora oka pogishineavakagaigakempara.

5 ¹Maika, napigematsaegine, gara notsirinkaigimpi nonkantaigakempira tyati impigantaempa Atinkami,

²pogoigaketari onti inkomutagantapaa-kempa inkañotapaakempari koshinti ipokira tsitenigetiku inkoshitera.

³Arioniroro onkañotakempari maika inkantaigavetakempa maganiro: “Maika kametikya anavageigake gara tatoita gumaigai”, katsiketyo inkisashiigakempari Tasorintsi iratsipereakagavageigakemparira, tyampaty oiriaigake. Onti onkañotakemparo okatsimonkitira tsinane katsiketyora okemavakero okatsitanakera, tyampaty oatera kara.

⁴Kantankicha viroegi tera ario pinkañoigemparinika terira inkematsaige. Irorotari gara ario ikañotagaigimpiri iriroegi impogini inkomutagaigapaakerira. ⁵Viroegi vintiegitari kutagitetakoi-gankitsirira pikematsaigiritari Kirishito, neroty pogiantaigavakaririra impigaatera, teranika ario ankañoigempari kañovageigacharira pavatsaasetakoigan-kitsirira. ⁶Iriroegi tera isuretumaigemparo iripokantaemparira Atinkami, kañomataka antinirikatyo imagaigake, kantankicha gara akañoigari iriroegi. Tsame agiaigavaerira anegintetasanoigakempara. ⁷Yogari magai-gankitsirira onti imagaigake sagiteniku. Ario ikañoigaka aikiro shinkiigankicharira onti ishinkiiga sagiteniku. ⁸Kantankicha aroegi onti akutagitetakoi-gake akematsaigakeritari Atinkami, neroty tsame ariompara ashintsitashiiganakerori magatiro terira onkametite ankematsasanoiganakerira Tasorintsi, aikiro antavakagasanoiganakempara ontiri aikiro agiaigavakera agakempara kutagiteri atantaigakemparira enoku antentaigakemparira Jesokirishito gavisakoigakairira. Ankañoigakemparika maika ariompaty asureiganakemparori kametiripage. ⁹Teranika inkante Tasorintsi ikogake inkisashiigakaera, ontitari ikantake ikogakera irogavisakoigakaera ganiri aneaigairo agamane,

arioankiniri akematsaigakerira Atinkami Jesokirishito. ¹⁰Irirori ikamaventaigakai kameti antentaigakempariniri impogini iripokaatera aiñokyarika aniaigake ontirika mataka kamaigakai. ¹¹Nerotyo nonkantantaigakempirira pogishineavakagaigakempara, aikiro pishintsitagavakagaigakempara, pinkantakanira pinkañoiganakero maika.

Ikamantagaiganairira

¹²Maika, napigematsaegine, nokogake pinkemisantaigakerira yogaegi ikogakagaigakerira Tasorintsi irogotagaigakempira, aikiro ishintsitagaigakempira pintsatagasanoigakerora ikantakerira Atinkami. ¹³Omirinka ipiriniventavageigakempi yogotagaigakempira, irorotari nonkantantaigakempirira pimpinkatsaigakerira, aikiro pishineventaigakempirira. Aikiro nokogake pintentavakagaigakempara pintimaigakera kameti.

¹⁴Pinkanomajaigakerira perantieg, pishintsitagaigakerira tsarontieg intiegiri aikiro tekyarira ishintsitashii-gero tatarika oita pokashiigakeririra, pantsipereakoigakemparira maganiro.

¹⁵Tyarika inkantaigakempi papigematsaegine gara pipugaigari, onti pinkavintsaavakagaigakempa, aikiro pinkavintsaigaigakerira maganiro. ¹⁶Pinkantakanira pishineventaigakempari Tasorintsi. ¹⁷Pinkantakanira piniaigakeri.

¹⁸Ariorika pintimaigake kameti ontirika pantsipereavageigake, kantankicha pinkantakanira pishineventasanoigakempari Tasorintsi, irorotari ikogake

irirori, vintiegitari kematsaigiririra Jesokirishito.

¹⁹Pinkematsatasanoigakerira Isure Tasorintsi tyarika inkantaigakempi iriniasurentaigakempira. ²⁰Aikiro gara pisamatsatumaigiri kamantantaigatsirira, ²¹kantankicha oketyo pinkemisan-taigavakeri yogotagaigakempira, impo pineaigakerika katinka yogakero ario pinkante pinkematsaigakerityo. ²²Ogari magatiro terira onkametite gara pisuretumaigaaro.

²³Maika nokogake irogishineagakempira Tasorintsi ganiri tatoita povankina-ventumaigaa. Aikiro nokogake ishintsitagaigakempira kameti pisuretasanoigakempariniri irirori, aikiro pimpiriniventavageigakeroniri magatiro ikogagetirira. Impogini iripokaatera Atinkami Jesokirishito ineaigapaakempi negintevageigakavi. ²⁴Nogotasanotake ario inkañotagaigakempi, intitari kogakagaigakempi pinkematsatasanoigakerira, aikiro inti tsatagagetirorira magatiro ikantagetirira.

²⁵Maika, napigematsaegine, nokogake piniaventavageiganakenara. ²⁶Pinkantaigakerira maganiro apigematsaegine aiñona nosuretasanoigaari. ²⁷Okari oka sankevanti notsirinkaigakempirira maika nokogake piniavantaigakenerira maganiro apigematsaegine patoitaigan-kicharira kara, intitari kogankitsi Atinkami Jesokirishito.

²⁸Maika nokogake inkavintsaavageigakempira Atinkami Jesokirishito. *Maika intagati, Pavoro*